

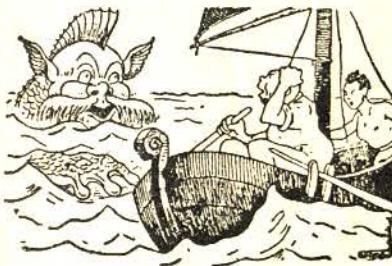

АЛЧНИЯТЬ РИБАРЬ

Японска приказка

Преди много, много години живеъ единъ старъ рибарь, който се називалъ Окамуро. Той намѣрилъ такова място край скалистия брѣгъ на морето, дето си ловѣль риба много лесно. Но никому не обаждалъ това място, а се спотайвалъ. Така той ловѣль много риба, а другарите му се чудѣли отъ кѫде я хваща. Само синътъ му Йорита знаелъ мястото на богатия ловъ, защото придружавалъ баща си винаги въ него-вата ладия.

Но щастето често пажи е краткотрайно. За ловътъ настѫпили тежки дни. Мрежата започнала да излиза отъ денъ на денъ по-празна, защото рибите бѣзо подушвали рибара и избѣгвали. Напразно Окамуро се мѣжелъ да измисли нови хитрости. Ставало

все по-лошо и по-лошо, докато единъ денъ той казалъ:

— И днесъ, ако не ми върви, ще скоча отъ ладията въ морето! По-добре смъртъта си да намѣря, отколкото да ловя жаби и водорасли! — И започналъ бѣзо да гребе, а синътъ му отвѣрналъ:

— Чуй ме, татко! Ний трѣба да хвѣляме мрежата всетака, макаръ ченадеждата ни е малка. Да не би пѣкъ съ нѣщо да сме обидили Рибния царь!

При тия думи цѣлата вода се развѣлнувала и на повърхността се появиль рибниятъ царь. Ококорили се голѣмите му и свѣтли очи. Отъ страхъ се обѣркали и стариетъ и младиятъ рибари.

Царьтъ попиталъ:

— Кой ме вика отъ морското дѣно?

Окамуро, който едвамъ дошелъ на себе си, казалъ:

— Ний сме царю, защо да криемъ, тѣкмо говорѣхме за тебе. Ако сме те обидили съ нѣщо, това е станало отъ неизнане.

А царьтъ имъ отвѣрналъ:

— Който кѣмъ мене се обрѣща, трѣба да ми е подобенъ: да не бѣде лошъ, нито користолюбивъ! Азъ зная, че се позлувате отъ моето рибо-

богатство, безъ да давате възможност на вашите другари да се ползватъ и тѣ отъ него. Затова, за васъ не ще има повече ловъ. Ако ли, обаче, ми обещаете, че ще се поправите, ще ви дамъ моята благословия и всичко ще ви трѣгне пакъ на добре.

Синътъ и бащата като чули това, отдѣхнали си успокойително. Тѣ обещали на царя, че ще се промѣнятъ и, че и за другите ще се грижатъ занапредъ.

Царьтъ имъ казалъ:

— Давамъ милостта си за богатъ ловъ! Отъ сега нататъкъ пакъ ще го имате въ изобилие. Трѣба само да вижда, че въ монти води е пристигнала дѣщера ми Урашима. Тя е костенурка, но е облѣчена въ златна кора, а на главата си носи брилянтна корона. Така щото, внимавайте, ако попадне въ мрежитъ ви, веднага я пуснете. И добре помните честната си дума, която сте ми дали.

Като казалъ това, царьтъ потъналъ и вълните се слѣли надъ него.

Синътъ и бащата изпълнили съ надежда хвѣрили мрежите. Още не била потънала дѣлбоко първата мрежа и настежала отъ добъръ ловъ. Въ ладията дори нѣмало място за всичката риба. Изведенажъ синътъ забелязаль нѣщо да блести и извикалъ:

— Татко, татко! Ето тукъ между рибите виждамъ и костенурката Урашима.

Като казалъ това, той я повдигналъ отъ грамадата, готовъ да я хвѣри въ водата.

— Стой, глупако! — викналь баща му и го плѣсналъ презъ рѣшетъ. — Урашима има голѣма цена и ние ще я продадемъ на златаря.

— Недей, татко, нали обещахме на царя да станемъ добри хора! Той ще ни накаже, ако го излѣжемъ.

— Това сѫ басни, на които не вѣрвамъ, и не ме е грижа отъ царя!

Изведенажъ синътъ се развикалъ:

— Я гледай, я гледай! Всички риби блестятъ! Та това не сѫ риби, а чисто злато.

И наистина, цѣлата ладия блестѣла тѣй силно, че очите имъ се заслѣпили и тѣ не виждали нито какъ я караатъ, нито накѫде отиватъ. Изведенажъ ладията се бѣлѣнала въ скалата, разбила се въ мигъ и потънала. Заедно съ нея се

ловѣтъ въ долчинката и отишъ на лозето. Докато да се вѣрне ратаятъ, дѣдо ти Слави дигналъ плочата, прибрали имането въ дисагитъ, сложилъ го въ колата, закътъ го нѣкакъ между другите работи и седналъ да чака. Дошелъ ратаятъ, хапнали, впрѣгнали воловетъ и се вѣрнали въ село... Няя зима дѣдо ти Слави купи добри дѣлски ниви. После купи отъ Гайнуря голѣмата нива на Лисича дупка.

Калинъ — Ти отде знаешъ, че имане е намѣрилъ?

Чичо Донко — Отъ де знаи?... Цѣло село знае. Тогава дѣдо ти Слави, като бѣрзълъ да прибере имането, забравилъ да сложи плочата отново върху чешмата, ами я оставилъ отмѣстена. Минали после хора, гледатъ — плочата отмѣстена. Надникнали вѣтре и видѣли една бѣла

ПЪРВО ПИСМО

Отъ свободенъ бащинъ кѫть пиша ви за първи пажъ писъмце, единичко, кратко, съ поздрави отъ менъ и батко.

Ако питате за насъ, сега тута, въ този часъ, здрави сме и бодри всички и сме волни като птички.

Черно иго нѣма вѣчъ. И затуй пъкъ родна речъ въвъ игри и по забави чува се навредъ тѣждява.

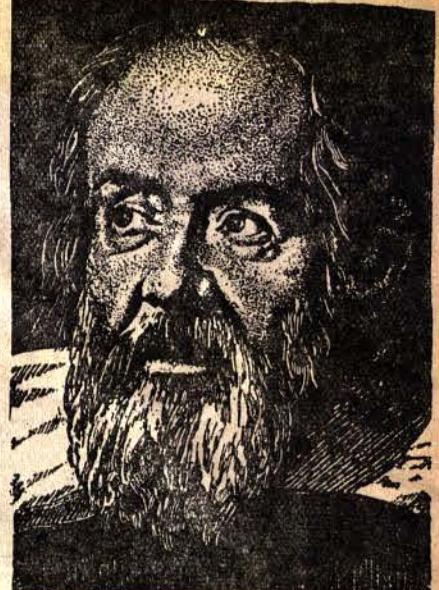
И учителя си драгъ чакаме да дойде пакъ, да ни донесе буквари, като вашиятъ, другари.

Славчо Ангеловъ

Знамъ, че всички въ тоя денъ, на септемврий миль, засмѣни, въвъ школото сте събрани, въвъ най-новите прѣмѣни.

Но и ние всички тукъ: и на западъ и на югъ, като васъ сме наредени и сме весели, засмѣни.

ВЕЛИКИ ОТКРИВАТЕЛИ

Галилео Галилей

Роденъ е на 18 февруари 1564 година, въ гр. Пиза, Италия. Починалъ е на 8 януари 1642 г., на 78 годишна възрастъ.

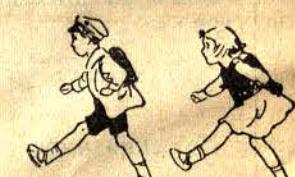
Галилей е билъ голѣмъ ученъ на своето време. Но понеже не гови въ изследвания не се харесвали на иезуитите, билъ е подложенъ на инквизиторски съдъ, кое ускорило смъртта му. Непрекъснато смущаванъ и преследванъ заради откритията си, той е работилъ при много трудни условия.

По-главни отъ изнамѣрванията на Галилея сѫ: часовника съ махало, апаратъ за опредѣляне отъносителното тегло на тѣлата, телескопа и много други въ областта на математиката и астрономията. Отдалъ всецѣло живота си на науката, той съ право е нареченъ гений и основателъ на съвременната физика и астрономия.

ДА ТРЪГВАМЕ, ДРУГАРИ
Минаха лѣтни дни,
безгрижни дни верига;
игри, игри, игри,
и същимъ се, стига!

Училищните звѣнъ
отново пакъ удари,
зове ни той навѣнь,
да тръгваме, другари!

И бодро той зове
игритъ да забравимъ
и въ стройни редове
ний пакъ да се изправимъ
съ открыти и ясенъ взоръ
къмъ бѫдещето наше.
Съ науката въ говоръ,
що може да ни плаши?
Ас. Калояновъ

за вѣтъра, ама нейсе...
Чичо Донко — (запалилъ лулата, мѣлчи).

Червенитъ огнени езици задъ гората нарастватъ. Сълнцето се измъква голѣмо и свѣтло между зелените дѣрвета. Златна свѣтлина залива байрътъ, разлива се послѣ по цѣлото поле. Хубава лѣтна утринь.

Калинъ — (съ свѣтналь погледъ). — Тате, гледай! Хей, тамъ, отсреща, на Танова могила, виждашъ ли нашата нива? Пожълтѣла е като злато.

Чичо Донко — (заглежда се въ далечината, спира погледъ надъ нивата, усмихва се). Хубавъ плодъ ще даде!

Калинъ — Това е, тате, нашето имане! Него да глаголи...

Георги Крънзовъ

издавали и рибаратъ, които били наказани за потѣжканата честна дума.

А на мястото, кѫдето потѣжнала ладията протекла голѣмата рѣка Иодогава, въ която се вѣди много риба.

Много хора си изкарватъ прѣхраната край тази рѣка и разправятъ за алчния рибаръ...

меджидия. Разбрали каква е работата. И кога после дѣдо Слави почна да купува хорските ниви, който не вѣрваше и той повѣрва!...

Калинъ — Може пъкъ човѣкътъ съ трудъ да е специалистъ?

Чичо Донко — Съ трудъ? Вѣтъръ. Съ трудъ пари се не печелятъ. Кой е забогатѣлъ отъ работа?

Калинъ — Зная ли?!... Но все мисля, че като работи човѣкъ, гладень не остава.

Чичо Донко — И ти се извѣди единъ филозофъ. Все напрѣко приказвашъ... Чакай, да не събъркаме пажъ! Ха, тука! Стѣжвай леко! Вѣрви все по сѣнката! Гледай да не ни види нѣкой! Наближаваме мястото.

Калинъ — Това ли е именето?

Чичо Донко — Не. Отъ това дѣво ще мѣримъ трий-

сетъ разкрча по посока къмъ манастирия. После ще кривнемъ къмъ гората. И първото дѣво — това е. Стѣжвай леко! Азъ ще намѣри.

Луната се скрива задъ облакъ. Въ тѣмнината потѣжватъ сѣнките на двамата иманета, които безмѣлъно се лутатъ отъ дѣво на дѣво. Нощта започва да превали. Огнени езици се подаватъ задъ гората.

Калинъ — Тате, кѫде ти е дѣвото? До кога ще се лутамъ? Хайде, че съмва вече!

Чичо Донко — Ти да мѣлчишъ! Не виждашъ ли че дѣвото го нѣма?! Нѣкой го е отсѣкълъ. А безъ него не можемъ намѣри камъка. Пѣкъ гърнето е тамъ, подъ камъка. Ще чакаме да съмне! На свѣтло по-лесно ще се оправимъ.

Калинъ — Май и тоя пажъ идванието ни ще бѫде